

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322204608
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4322204608.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobcu: IFIS investičný fond, a.s., so sídlom Čechyňská 419/14a, Trnitá, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 24 316 717, zastúpeného spoločnosťou Nosko & Partners s. r. o., so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 860 107, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E., o zaplatenie sumy 3.190,48 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 16Csp/116/2022-116 zo dňa 09.06.2023 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa lehoty plnenia **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.772,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5,94 eura od 21.11.2020 do 29.12.2020, zo sumy 36,66 eura od 21.12.2020 do 29.12.2020, zo sumy 32,60 eura od 30.12.2020 do 26.01.2021, zo sumy 22,60 eura od 27.01.2021 do 25.02.2021, zo sumy 17,60 eura od 26.02.2021 do 25.11.2021, zo sumy 12,60 eura od 26.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.06.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.07.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.09.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.01.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.02.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.03.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.04.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.05.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.06.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.07.2022 do zaplatenia, zo sumy 36,66 eura od 21.08.2022 do zaplatenia, zo sumy 1.242,54 eura od 01.10.2022 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 11,12 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 44 ods. 1, 3, § 46 ods. 1, § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, 6, § 53 ods. 1, 4 písm. k), § 53 ods. 1, 4 písm. k), 5, 6, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 151 ods. 1, § 255 ods. 1, § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 1 ods. 1, 2, 3, 4, § 1a ods. 4, 5, § 3a ods. 1, 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, 2, 16, 17, 20, 21, 23, 27, 41, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2, § 20 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských

úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 1, § 2 ods. 1, 3, 4, 5, § 6a ods. 1, 2, 6 opatrenia NBS č. 10/2017 zo dňa 14.11.2017.

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 2.010,72 eura, sumy zmluvných úrokov vo výške 967,56 eura, sumy zmluvných pokút vo výške 212,20 eura, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.242,54 eura od 01.10.2022 do zaplatenia, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých omeškaných splátok presne špecifikovaných v žalobe. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je správcom konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze. Žalobca ďalej dôvodil, že na základe zmluvy poskytol žalovanej úver, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 256,76 eura, avšak so splácaním úveru sa dostala do omeškania. Žalobca poukázal na § 46 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého došlo dňom vyhlásenia konkurzu k splatnosti všetkých nespliatných pohľadávok a záväzkov úpadcu. Uznesenie o vyhlásení konkurzu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29.09.2022, v dôsledku čoho účinnosť zosplatenia nastal dňa 30.09.2022 ex lege.

3. Súd prvej inštancie uzavretú zmluvu o spotrebiteľskom úvere súd posúdil jednak ako zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, ale zároveň aj ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a na zmluvný vzťah aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd konštatoval, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere, preskúmal výšku odplaty poskytnutého úveru, či táto neprekračuje najvyššiu prípustnú odplatu, pričom dospel k záveru, že neprekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty 20,36 %. Súd tiež dospel k záveru, že nevzhladol dôvody podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pre ktoré by mal byť poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Konštatoval, že veriteľ pri posudzovaní schopnosti splácať úver žalovanou preukázateľne nepreskúmal, či žalovaná spĺňa limity pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, čím hrubo porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver, čo má za následok nástup zákonnej sankcie, a to v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Vzhľadom na to je žalovaná povinná titulom poskytnutého úveru zaplatiť žalobcovi len požičanú istinu a príslušné úroky z omeškania. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.200 eur, pričom žalovaná titulom poskytnutého úveru vykonala splátky v celkovej výške 427,32 eura, v dôsledku čoho tak dlžná istina predstavuje sumu 1.772,68 eura. Súd žalobu zamietol aj v časti uplatňovaných zmluvných úrokov, ktoré žalobca vyčíslil vo výške 967,56 eura.

4. Žalobca si ďalej v konaní uplatnil zaplatenie zmluvných pokút v celkovej výške 212,20 eura. Keďže dojednané sankčné nároky pre prípad omeškania spotrebiteľa v úhrnnej výške 17 % ročne prekračovali limit zakotvený v § 3a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., nemožno dospieť k inému záveru, než že takto dojednané zmluvné ustanovenia požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, v dôsledku čoho tak ide o neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktoré sú absolútne neplatné. Žalobca si žalobou ďalej uplatnil zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých omeškaných splátok, počnúc splátkou splatnou dňa 20.08.2020 až po splátku splatnú dňa 20.08.2022. Vzhľadom k bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru bola žalovaná titulom poskytnutého úveru povinná uhradiť 59 splátok po 36,66 eura a jednu splátku vo výške 37,06 eura. Do 20.08.2020 bola tak žalovaná povinná uhradiť 8 bezúročných a bezpoplatkových splátok v celkovej výške 293,28 eura, pričom žalovaná k tomuto dňu uhradila celkovo sumu 397,32 eura. Do omeškania sa tak dostala až so splátkou splatnou dňa 20.11.2020, avšak len vo výške 5,94 eura. Následne si žalobca uplatnil aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy vo výške 1.242,54 eura od 01.10.2022 do zaplatenia, ktorú špecifikoval ako časť úveru pozostávajúcu zo zosplatennej istiny, so zaplatením ktorej sa žalovaná dostala do omeškania dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia účinnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu. Keďže vyhlásením konkurzu (30.09.2022) sa stal celý nezaplatený záväzok žalovanej (1.772,68 eura) splatným, súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalobcom uplatňovanej sumy 1.242,54 eura od 01.10.2022 do zaplatenia. Lehotu na plnenie určil súd podľa § 232 ods. 3 CSP.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že hodnota sporu predstavovala spolu sumu 3.190,48 eura (istina 2.010,72 eura + zmluvné úroky 967,56 eura + zmluvné pokuty 212,20 eura). Keďže žalobca bol v spore úspešný v sume 1.772,68 eura, čo predstavuje úspech v rozsahu 55,56 % a žalovaná v sume 1.417,80 eura, čo je v prepočte úspech v rozsahu 44,44

%, dospel súd k záveru, že po vyhodnotení ich vzájomného pomeru úspechu a neúspechu, predstavuje úspech žalobcu rozsah 11,12 %, preto úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči menej úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 11,12 %.

6. Proti tomuto rozsudku v časti lehoty plnenia vo vyhovujúcom výroku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá namietala, že jej nie je jasná výška sumy, ktorú má zaplatiť. Uviedla, že je vdova, ktorá poberá starobný a vdovský dôchodok, nemá finančné prostriedky na zaplatenie právnej pomoci. Má 71 rokov, pričom z jej dôchodku má výkon exekučných zrážok a ostáva jej životné minimum, ktoré má na pokrytie liekov a základných životných potrieb. Preto požiadala o povolenie úhrady pohľadávky v mesačných splátkach.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti týkajúcej sa lehoty plnenia v nadväznosti na právoplatný výrok o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.772,68 eura spolu s príslušenstvom vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil vychádzajúc z toho, že výrok rozsudku v časti lehoty plnenia má povahu uznesenia a vyplýva z procesného predpisu. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej, zamietajúcej časti a v časti trov konania nadobudol v dôsledku absencie odvolania právoplatnosť.

8. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca sa podanou žalobou (spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu) domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 2.010,72 eura, sumy zmluvných úrokov vo výške 967,56 eura, sumy zmluvných pokút vo výške 212,20 eura, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.242,54 eura od 01.10.2022 do zaplatenia, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých omeškaných splátok presne špecifikovaných v žalobe. Vo veci rozhodol Okresný súd Levice tak, že vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 16Csp/116/2022-36 dňa 13.01.2023, proti ktorému podala žalovaná odpor. Keďže žalovaná podala včas odpor s vecným odôvodnením, platobný rozkaz sa podľa § 267 ods. 4 CSP v celom rozsahu zrušil a súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 09.06.2023, na ktorom aj rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 16Csp/116/2022-116 zo dňa 09.06.2023 tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.772,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm tak, ako je uvedené v bode 1. odôvodnenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku v časti lehoty plnenia vo vyhovujúcom výroku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Počas odvolacieho konania došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej, preto odvolací súd na základe návrhu žalobcu uznesením č. k. 12CoCsp/34/2023-185 zo dňa 28.05.2024 vyhovel návrhu žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu podľa § 80 CSP a pripustil, aby na jeho miesto vstúpil do konania ako žalobca IFIS investičný fond, a.s., so sídlom Čechyňská 419/14a, Trnitá, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 24 316 717.

9. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľným márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

11. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky, má za následok splatnosť celého plnenia.

12. Pri rozhodovaní o odvolaní žalovanej odvolací súd vychádzal z ustanovenia § 232 ods. 2, 3, 4 CSP, podľa ktorého: „Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.“ V tomto prípade dlhšiu než 3-dňovú

lehotu a ani plnenie v splátkach súd prvej inštancie neurčil. Či je v konkrétnom prípade daný dôvod na určenie dlhšej lehoty plnenia alebo na povolenie splátok, je vo všeobecnosti potrebné posudzovať z oboch strán, t. j. zo strany nielen dlžníka, ale aj veriteľa. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti v lehote 3 dní, resp. pri určení dlhšej lehoty alebo pri učení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať nielen z konkrétnych okolností prípadu a osobných a majetkových pomerov strán sporu, ale aj z postavenia strán sporu, pričom treba posúdiť, či prípadné zaplatenie dlžnej sumy v splátkach v určitej výške s ohľadom na výšku dlhovanej sumy, dĺžku omeškania dlžníka s platením a dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlhovanej sumy, nepredstavuje neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V tomto prípade súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť žalovanú sumu s príslušenstvom vo všeobecnej 3-dňovej lehote. S prihliadnutím na vyššie popísané zásady, odvolací súd po prejednaní veci vyvodil záver, že odvolaniu v súčasnosti nemožno vyhovieť, a to aj s prihliadnutím na to, že konanie na súde bolo začaté podaním žaloby dňa 13.12.2022, súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom dňa 09.06.2023, a o odvolaní je rozhodované po roku odo dňa vyhlásenia napadnutého rozsudku. S ohľadom na takúto dĺžku doby súdneho konania, kedy žalovaná mohla postupne dlh voči žalobcovi v splátkach sama splácať, odvolací súd nepovažoval povolenie splátok žalovanej za relevantné. Súčasne žalovaná pred súdom prvej inštancie konkrétne nevymedzila nepriaznivú finančnú situáciu odôvodňujúcu uloženie plnenia v splátkach, a tú ani pred súdom nepreukázala. V podanom odvolaní len uviedla, že poberá starobný a vdovský dôchodok, no neuviedla v akej výške, a teda aké sú jej celkové mesačné príjmy. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že má výkon exekučných zrážok, avšak ani nešpecifikovala v akej výške sú exekučné zrážky realizované; toto jej tvrdenie zostalo neurčité. Nemožno preto ani preskúmať výšku finančných prostriedkov, ktoré zostanú žalovanej k dispozícii na uhrádzanie jej životných potrieb po vykonaní zrážok, a či jej skutočne zostane na hradenie jej životných potrieb len suma vo výške životného minima. Okrem výkonu exekučných zrážok žalovaná ako svoj výdavok uviedla hradenie liekov, pričom ani v tejto súvislosti konkrétne nešpecifikovala výšku mesačných výdavkov na lieky. K podanému odvolaniu nepriložila žiadne listinné dôkazy preukazujúce jej majetkové pomery a tvrdenia o výkone exekučných zrážok. Pri rozhodovaní o povolení plnenia v splátkach nebolo možné vychádzať ani z dôkazov, ktoré tvoria súdny spis, pretože tie boli ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu neaktuálnymi. Napriek tomu, že žalovaná navrhovala uhrádzať dlh v splátkach, sama odo dňa 20.08.2020 (kedy uhradila poslednú čiastkovú platbu splátky úveru) do dnešného dňa, žalobcovi žiadnu ďalšiu splátku, resp. platbu neuhradila. Z tohto dôvodu sa uvedené tvrdenia žalovanej javili byť len účelovými.

13. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu v napadnutej časti týkajúcej sa lehoty plnenia v nadväznosti na právoplatný výrok o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.772,68 eura spolu s príslušenstvom potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému by podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP patrila náhrada trov odvolacieho konania. Z dôvodu, že mu v odvolacom konaní žiadne trovy konania nevznikli, odvolací súd mu ich náhradu voči žalovanej nepriznal.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).